

acvic

centre d'arts
contemporànies

QUAM 2010

Entre escletxes.

Ciutadanes i pràctiques
artístiques en codi obert

Del 9 al 16 de juliol de 2010

Ciutadanes i pràctiques artístiques en codi obert.

La ciutat, en tant que espai públic, és lloc d'acollida i de refugi, de negociació i de conflicte, d'integració i d'expulsió, espai per compartir i espai per conquerir, de qualitat de vida i de segregació, de creativitat i de destrucció, de pacte i de revolució, de trànsit i de residència, de soledat i de col·lectivitat. És, sobretot, el lloc perquè tots els que l'habituen hi exerceixin com a ciutadans.

Les pràctiques artístiques que incideixen en l'espai social estan íntimament vinculades a la ciutat i a les polítiques culturals i socials. Tots aquests elements mantenen una relació de dependència i d'afectació mútua. Sota aquesta premissa es planteja parlar del concepte de **ciutadania** des de la perspectiva de les pràctiques artístiques que operen en l'espai social, ja sigui des de l'àmbit de l'acció, la representació o la participació, i en relació amb altres agents que fan que la ciutadania sigui una qüestió d'anàlisi en el context social i polític. La condició de ciutadania està sotmesa al conflicte. Sense consciència d'identitat, de pertànyer a un grup amb uns objectius socials, culturals i polítics comuns, no hi ha conflicte. L'escenari tant canviant de les nostres ciutats, amb la presència, visible en l'espai públic, de la multiplicitat cultural i ètnica, fa que la mobilització social per redefinir la condició de ciutadania assoleixi espais de representació nous. La relació local-global, nacional-universal afecta la lògica de la ciutadania expandida, però afecta, també, les pràctiques artístiques que cerquen, en la ciutat, un lloc per a l'acció.

A les pràctiques artístiques i creatives sovint els manca relació en el context social; aquestes pràctiques tenen, a més, poca presència en l'àmbit educatiu, cosa que no ajuda a resoldre certs problemes antagònics de **comunicació** d'aquest tipus de pràctiques amb els públics. El **codi obert**, en aquest context, fa referència a la possibilitat de modificar de manera compartida, de construir conjuntament significats i representacions en la complexitat mutable del context social de la ciutat.

Aquest seminari es planteja des del punt d'encreuament de dues perspectives que no sempre estan connectades: **les pràctiques artístiques** i les pràctiques socioculturals. Les pràctiques artístiques, que assenyalen unes possibles vies propositives, des de mostrar situacions latents fins a aportar solucions, promoure estratègies o orientacions aplicables que poden prendre forma en les polítiques culturals o socials. Les **pràctiques socioculturals**, interessades a fomentar situacions imaginatives per tal d'incrementar les relacions interculturals o la comunicació entre les diverses condicions ciutadanes que es troben en els espais públics contemporanis.

Línies exploratòries:

- Experiències que plantegen alternatives a la relació entre ciutadania i pràctiques artístiques.
- Pràctiques artístiques en l'espai social, entre la interacció, la participació i la mediació.
- Els conflictes de la ciutadania en el context social, cultural i polític.

Públic al qual s'adreça:

Artistes, investigadors socials, educadors, gestors o creadors interessats a fomentar accions que incideixen en polítiques socials, culturals o espacials. També s'adreça a tots els estudiants de comunicació, art, arquitectura, disseny, sociologia, pedagogia, antropologia, ciències polítiques o altres disciplines que trobin, en aquesta intersecció, un lloc d'interès comú.

Divendres 9 i dissabte 10 de juliol de 2010

Lloc:

ACVic. Centre d'Arts Contemporànies.

C. Sant Francesc, 1. 08500 Vic

(Barcelona)

Seminari amb la participació de

SIMON SHEIKH, FULYA ERDEMCI, RACHEL ANDERSON, JOSEP-MARIA MARTÍN, LAIA SOLÉ, NICOLÁS DUMIT ESTÉVEZ, FADHILA MAMMAR, PILAR BONET, VIRGINIA VILLAPLANA, TOROLAB-RAÚL CÁRDENAS, DEMOCRACIA, STRADDLE3-DAVID JUÀREZ.

Divendres 9 de juliol

9.00h Acreditacions i entrega de la documentació

9.30h Presentació del seminari a càrrec de Ramon Parramon

Pràctiques artístiques en l'espai social, entre la interacció, la participació i la mediació.

10.00h Simon Sheikh

11.00h Pausa

11.30h Fulya Erdemci

12.30h Rachel Anderson

13.30h Debat i taula rodona amb els participants

Experiències que plantegen alternatives a la relació entre la ciutadania i les pràctiques artístiques.

16.30h Josep-Maria Martín

17.15h Laia Solé

18.00h Pausa

18.30h Nicolás Dumit Estévez

19.15h Debat i taula rodona amb els participants

Pràctiques artístiques en l'espai social, entre la interacció, la participació i la mediació.

10.00h Fadhila Mamar

11.00h Pausa

11.30h Pilar Bonet

12.30h Virginia Villaplana

13.30h Debat i taula rodona amb els participants

Experiències que plantegen alternatives a la relació entre la ciutadania i les pràctiques artístiques.

16.30h Torolab-Raúl Cárdenas

17.15h Democracia-Pablo España

18.00h Pausa

18.30h Straddle3-David Juárez

19.15h Debat i taula rodona amb els participants

TALLER

Del dilluns 12 al divendres 16 de juliol de 2010

De 10.00h a 14.00h i de 16.00h a 20.00h

Lloc:

Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic. Rambla de Sant Domènec, 24. 08500 Vic (Barcelona)

Taller de projectes.

Direcció del taller:

TOROLAB-RAÚL CÁRDENAS

"Millora la qualitat de vida de les persones"

La QUAM és una iniciativa que, des del primer moment, ha estat atenta a les necessitats que l'art contemporani ha generat amb els anys. Des dels seus inicis, i a través dels diversos enfocaments que han anat tenint, els tallers i les conferències de la QUAM han estat orientades a la formació integral de nous creadors i crítics en totes les seves facetes.

Iniciada l'any 1988, la QUAM, una de les activitats artístiques més antigues en el context espanyol, constitueix una universitat d'estiu de les arts visuals basada en trobaments oberts que han comptat -i compten- amb la participació d'artistes i professionals de prestigi.

H.Associació per a les Arts Contemporànies, que n'assumeix l'organització i la gestió des de 1992, ha procurat respondre sempre a les necessitats del moment. Això justifica els canvis d'orientació i de forma que s'han anat succeint en les diverses etapes i que, sobretot, han buscat dibuixar futurs possibles.

Actualment, aquesta activitat ha passat a formar part d' ACVic, gestionat per H.Associació per a les Arts Contemporànies i dirigit per Ramon Parramon. ACVic. Centre d'Arts Contemporànies, es posiciona en una línia d'acció centrada en la relació entre l'activitat educativa, el territori i la interacció social. La pràctica artística s'entén com una pràctica que incideix, interactua i transforma l'espai social. L'art, combinat amb l'educació, pot generar espais de producció que s'obren a l'experimentació.

ACVic. Centre d'Arts Contemporànies porta a terme aquesta gestió gràcies al suport de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Vic. També ho fa amb la col·laboració d'H.Associació per a les Arts Contemporànies, l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, la Universitat d'Estiu de Vic (UVic), l'Espai Zer01 d'Olot, l'Escola Superior de Disseny Elisava, l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya i l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya.

TOROLAB-RAÚL CÁRDENAS [Tijuana]

Torolab va ser fundat l'any 1995 per Raúl Cárdenas Osuna a Tijuana, Baixa Califòrnia. MexicoTorolab és un taller/laboratori d'estudis contextuals que identifica situacions o fenòmens d'interès. El resultat d'aquesta investigació ha de millorar la qualitat de vida de les persones. Els projectes es duen a terme d'acord amb les seves competències i amb la col·laboració amb altres artistes i experts en els camps de l'estudi i la investigació. Fins ara, s'han tractat temes com ara la investigació sobre la identitat de la regió fronterera, l'habitatge i la seguretat en la construcció de la comunitat i la supervivència. Les àrees d'interès són ben àmplies i variades, com ho són els estils de vida i els contextos. [<http://www.torolab.org>]

SIMON SHEIKH [Berlín-Copenhaguen]

És crític, comissari d'art i editor d'*OE critical readers series*, publicada per b_books, Berlín. Actualment, està redactant la seva tesi doctoral amb el tema dels imaginaris polítics en la construcció d'exposicions, a la Universitat de Lund. Va ser coordinador del programa d'estudis crítics de la Malmö Art Academy, Suècia (2002-2009). Va ser director d'Overgaden, Institute for Contemporary Art, a Copenhaguen (1999-2002), membre del grup de projectes GLOBE (1993-2000) i comissari del NIFCA de Hèlsinki, Finlàndia (2003-2004). Com a comissari, ha participat en exposicions com *Capital (It Fails Us Now)* a UKS, Oslo (2005), i *Kunstihoone*, Tallinn (2006); *Circa Berlin*, Centre d'Art Contemporani Nikolaj, Copenhaguen (2005). Escriu habitualment a les publicacions *Afterall*, *AnArchitektur*, *Springerin* i *Text zur Kunst*. Entre altres assajos, ha publicat *In the place of the public sphere?*, b_books, Berlín (2005), i *Capital (It Fails Us Now)*, b_books, Berlín (2006).

FULYA ERDEMCI [Amsterdam-Istanbul]

Directora de l'SKOR. SKOR és una institució fundada l'any 1999 a Amsterdam que organitza projectes en l'àmbit de l'art contemporani i l'espai sociopolític de la ciutat. Fulya Erdemci dirigeix l'SKOR des de l'any 2008; abans, va ser directora de la Biennial Internacional d'Istanbul (1994-2000). Va dirigir Proje4L, el Museu d'Art Contemporani d'Istanbul (2003-2004). Entre els anys 2004 i 2005 va treballar com a comissària d'exposicions temporals al Museu d'Art Modern d'Istanbul. Ha estat comissària de la secció d'Istanbul a la Biennial de São Paulo (2002) i membre de l'equip de curadors de la 2a Biennial d'Art Contemporani de Moscou. Ha estat comissària de diverses exposicions d'art públic. [<http://www.skor.nl>]

RACHEL ANDERSON [Londres]

Responsable del programa d'interacció d'Artangel. Anteriorment, va ser directors del departament Education and Outreach de la galeria South London, on va establir un programa de col·laboració entre els artistes i la comunitat local. Abans d'això, va dirigir el projecte per al jovent Queensbridge Youth a Hackney, on va desenvolupar la Queensbridge Community Arts Partnership i la xarxa per a infants Childrens' Fund Local Providers Network. Anderson es va graduar en Belles Arts en el Kent Institute of Art and Design de Canterbury l'any 2001 i, actualment, manté la seva pràctica com a artista. [<http://www.artangel.org.uk>]

JOSEP-MARIA MARTÍN [Barcelona-Perpinyà-Ginebra]

Artista. Els seus projectes se centren a crear, des de l'art, estratègies d'intervenció noves en certes estructures consolidades de la societat actual, però que, no per aquest fet, estan exemptes de fissures. Amb una voluntat subjectiva i reflexiva, qüestiona i critica la realitat sobre la qual decideix treballar. Les seves obres posen èmfasi en la idea de procés, de recerca, de participació, d'implicació i de negociació, amb què fa que els agents que s'identifiquen a cada projecte es converteixin en generadors d'un projecte comú real. És professor del Pole Arts Action, HEAD (Haute École d'Art et de Design, Geneva University of Art and Design), Suïssa, i responsable pedagògic a l'École Supérieure des Beux Arts de Perpinyà, França. [<http://www.josep-mariamartin.com>]

LAIA SOLÉ [Vic]

Artista visual. Desenvolupa projectes en contextos específics amb la col·laboració dels habitants i dels usuaris del lloc, així com d'artistes, arquitectes i antropòlegs. Li interessen els mecanismes que connecten l'individu amb llocs i comunitats: fa recerca sobre les expressions i les negociacions que es duen a terme en aquest espai i hi intervé a través d'accions que mostren i alteren les dinàmiques existents. Ha treballat, principalment, a l'espai públic -comunitats de veïns, clubs esportius i centres hospitalaris- en la creació de publicacions, vídeos i instal·lacions i en l'organització d'actes a Barcelona, Madrid, Roma, Jerusalem, Belgrad o Pristina, entre d'altres ciutats. Amb el projecte *Balkan Suit* ha rebut la beca d'Arts Visuals Ciutat d'Olot i, amb *Homelessness in Europe*, la beca per a projectes Generaciones de Caja Madrid.

NICOLÁS DUMIT ESTÉVEZ [Nova York]

Artista interdisciplinari que ha treballat durant una dècada en l'àmbit de la *performance* i l'art públic, amb un èmfasi especial en les intervencions i les experiències sobre l'art en la vida quotidiana. Interessat a interactuar directament amb el públic, la seva feina es formalitza a través de fotografies, enregistraments de so, objectes, dibuixos, disfresses, vídeos i publicacions. Actualment, treballa en dos projectes que apleguen art i vida: *Borderless*, presentat per Art Matters amb el suport de Ford Foundation, JP Morgan Chase i South West Airlines; el segon projecte, *Born Again: A Lebanese-Dominican Dominican-York is born again in the South Bronx*, desenvolupat per Longwood Arts Project i pel Bronx Council on the Arts. [<http://www.pleasedtomeetyou.org>]

FADHILA MAMMAR [Madrid]

Llicenciada en Filologia Espanyola per la Universitat de Grenoble (França) i Tunis, màster en Migracions, Refugi i Relacions Intercomunitàries. És mediatra i experta en mediació intercultural. És membre fundadora del consell de l'Institut Universitari d'Investigació sobre Migracions, Etnicitat i Desenvolupament Social (IMEDES) de la Universitat Autònoma de Madrid. A Espanya, va ser directora adjunta dels programes per al quart món de l'ONG Metges del Món. Des de 2005 fins al gener de 2009 va dirigir el Servei de Mediació Social Intercultural (SEMSI) de la ciutat de Madrid, un servei gestionat per la Fundació General de la Universitat Autònoma de Madrid.

Actualment, és docent de màsters i postgraus de diverses universitats, així com formadora i consultora de diverses institucions d'Espanya i l'Amèrica Llatina en qüestions de mediació, interculturalitat i migracions. Ha publicat diversos articles sobre migracions i mediació intercultural.

VIRGINIA VILLAPLANA [València]

Artista, escriptora i professora associada de Ciències de la Comunicació de la Universitat de València. Doctora en Belles Arts. En la seva obra destaquen: *El instante de la memoria* (OffLimits/Mncars, Madrid), *SoftFiction* (Consonni, Bilbao), *Diario de sueños Intermitentes* (Musac, León), *Narrativas de la transición española* (Montevideo), *Poéticas de la resistencia* (Visor, València), *En una corta unidad del tiempo* (Liquidación Total, Medialab Prado, Madrid), *Working Documents* (Centre de la Imatge, Barcelona) i *Amazonia. The law of Capital* (Eslovènia). És autora dels llibres *El instante de la memoria: una novela documental*, *Zonas de intensidades: cuatro secuencias filmadas sobre la memoria y el sexo*, *Cinema infinito: un llibre d'assaig de relats, memòries digitals i producció del coneixement*, *24 contratiempos* i coeditora de *Cárcel de amor*. [<http://www.virginiavillaplana.com>]

PILAR BONET [Mataró]

Historiadora i crítica d'art. Professora d'Art i Disseny Contemporani a la Universitat de Barcelona i a la Universitat Ramon Llull. Ha estat comissària de diverses exposicions de recerca històrica i de moltes altres dedicades a artistes contemporanis (Carlos Pazo, Eugènia Balcells, Perejaume, Concha Jerez, Francesc Abad i Rogelio López Cuenca). Ha dut a terme projectes expositius a partir de les col·leccions de l'IVAM o el MACBA, i ha col·laborat en diverses ocasions per a museus catalans. Participa en diverses revistes i dóna seminaris sobre la crítica d'art i les produccions contemporànies, sempre amb una atenció especial per les qüestions socials i polítiques de l'art. És membre del consell de direcció del centre de producció Can Xalant de Mataró i de l'associació ACM de cultura contemporània.

DEMOCRACIA [Madrid]

Col·lectiu artístic constituït a Madrid per Iván López i Pablo España. Entre les darreres exposicions en què ha participat Democracia, destaquen: Idensitat Manresa (2010); Evento, Bordeus, França (2009); X Biennial de l'Habana (2009); Biennial de Taipei (2008); 10a Biennial d'Istanbul, i 3a Biennial de Göteborg. Democracia també treballa en l'edició (són directores de la revista *Nolens Volens*) i en l'àmbit del comissariat (*No Futuro*, *Madrid Abierto 2008* i *Creador de Dueños*). Van ser fundadors i membres del col·lectiu El Perro (1989-2006). [<http://www.democracia.com.es>]

STRADDE3 - DAVID JUÁREZ [Arbúcies]

Arquitecte, membre fundador d'Straddle3, un col·lectiu dedicat a l'arquitectura i la comunicació. Des d'aquesta plataforma, ha dut a terme diversos projectes sobre temes d'habitatge, espai públic, domini públic digital i urbanisme participatiu. De les seves obres, podem destacar els habitatges a la rambla del Raval, un projecte guardonat en el congrés de la UIA, o més recentment, uns habitatges construïts a partir de contenidors i altres materials reciclats; pel que fa a les intervencions en l'espai públic, l'any 2006 va posar en marxa el projecte Domo, una estructura geodèsica desmuntable que, en col·laboració amb el col·lectiu sevillà Hackitectura, es va convertir en el prototipus Wikiplaza. En els darrers anys, ha creat altres estructures portàtils, algunes vegades en col·laboració amb l'estudi Recetas Urbanas. [<http://straddle3.net>]

RAMON PARRAMON [Barcelona-Vic]

Director d'ACVic, Centre d'Arts Contemporànies. Des de 1999, dirigeix el projecte d'art Idensitat. Codirector del màster en Disseny i Espai Públic a Elisava/Universitat Pompeu Fabra. L'any 2005 va ser comissari de *Madrid Abierto* i va formar part de la seva comissió assessora (2007-2009). Ha participat i ha organitzat diversos seminaris, tallers i fòrums de debat sobre art i espai social. Ha editat diverses publicacions com ara *Acciones Reversibles. Arte, Educación y Territorio* (EUMO Editorial / ACVic, 2010); *Local / Visitant. Art i creació contemporània en l'espai social* (Idensitat, 2010); *Art, experiències i territoris en procés* (Idensitat, 2008). La seva obra la desenvolupa amb un interès ben clar envers projectes multidisciplinaris i envers les funcions que l'art pot exercir en un context sociopolític específic.

Fòrum:

Per tal de formalitzar la inscripció, heu d'enviar un correu a quam@acvic.org abans del 25 de juny. Les places del fòrum són limitades a l'aforament de l'espai.

Preu del Fòrum:

L'import és de 30 euros. Per als socis d'H.AAC, de la UAAV (Unión de Asociaciones de Artistas Visuales), de l'APGCC (Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya) i per als estudiants, l'import és de 20 euros.

Fòrum + Taller:

Per tal de participar en el taller, heu d'enviar un correu electrònic a quam@acvic.org, tot presentant un text de motivació i un currículum. Se seleccionaran els participants d'acord amb la documentació que s'hagi presentat. El termini d'inscripció finalitza el **25 de juny**.

Preu del Fòrum + Taller:

L'import és de 120 euros. Per als socis d'H.AAC (H.Associació per a les Arts Contemporànies), de la UAAV (Unión de Asociaciones de Artistas Visuales), de l'APGCC (Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya) i els estudiants, l'import és de 100 euros. Inclou les despeses d'allotjament i mitja pensió (esmorzar i dinar).

Expedició de certificats:

Fòrum: certificat d'assistència.

Fòrum i Taller: certificat d'aprofitament. Reconeixement, per part de la Universitat de Vic, equivalent a tres crèdits.

Per a més informació:

ACVic. Centre d'Arts Contemporànies
C. Sant Francesc, 1. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. + 34 93 885 37 04
quam@acvic.org - www.acvic.org

Horaris d'atenció:

De dilluns a divendres, de 9.00h a 13.00h i de 16.00h a 20.00h.

Dissabte, d'11.00h a 14.00h i de 17.00h a 20.00h.

Diumenges i festius, d'11.00h a 14.00h.

Direcció: Ramon Parramon

Coordinació: Maite Palomo

organitza:

amb el suport:

Ajuntament de Vic

Diputació
Barcelona

en el marc de:

col·labora:

ESCOLA D'ART
I SUPERIOR DE DISSENY
DE VIC

ELISAVA Escola Superior de Disseny

espai
zero1

avc
associació d'artistes visuals de catalunya

associació de professionals de la gestió cultural de catalunya